

MEDYA TAKİP DOSYASI

19 Eylül 2024 Perşembe

Avrupa dördüncü büyük gaz pazarı

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, Türkiye'de doğal gaz altyapısına, yer altı depolarına ve gazlaştırma ünitelerine büyük yatırımlar yaptıklarını belirterek, "Şimdi tüm tedarik portföyümüz, uzun vadeli boru hattı gaz sözleşmelerinden daha esnek uzun vadeli enerji sözleşmelerine dönüşüyor. Bu nedenle bu pazarda büyük bir fark yaratıyor ve bu altyapı yatırımlarıyla pazara daha rekabetçi çözümler getiriyoruz." dedi.

Bayraktar, ABD'nin Texas eyaletinin Houston kentinde düzenlenen Gastech 2024 enerji forumu kapsamında gerçekleştirilen Bakanlar Paneli'nde konuştu. Türkiye'nin enerji sektöründe karşılaştığı 3 zorluktan bahseden Bayraktar, bunlardan ilkinin, ülkede evlerden sanayiye enerji talebinin artması olduğunu söyledi. Bayraktar, ülkede birincil enerjinin 3'te 2'sinin ithalat kaynaklı olduğuna işaret ederek, bu sebeple Türkiye'nin enerjide ithalata bağımlı olduğunu dile getirdi. Ülkenin enerji dönüşümü

yolculuğuna değinen Bayraktar, Türkiye'nin karbon nötr ekonomi olmak istediğine dikkati çekti.

Bayraktar, enerji alanında Orta Doğu'dan Avrupa'ya çeşitli işbirliklerine değinerek, Türkiye'nin Avrupa'nın arz güvenliğinde önemli bir rol oynadığına dikkati çekti. Doğal gazın sadece Türkiye için değil bölge için de oldukça önemli olduğunu belirten Bayraktar, "Kendi gazımızı üretmeye başladık ama aynı zamanda boru hatları ile uluslararası projelere ve yeniden gazlaştırma kapasitesini artırmak için büyük yatırımlar yaptık. Şimdi ihtiyacımızdan fazlasını getirebiliyoruz." dedi. Bayraktar, Türkiye'nin, 50 milyar metreküp Avrupa'nın dördüncü büyük gaz pazarı olduğuna işaret ederek, altyapıyla, komşu ülkelerle ve dünyanın diğer bölgelerinden güvenilir tedarikçilerle, neredeyse 75 milyar metreküp gazı Türk pazarına getirebileceklerini kaydetti.

Temiz enerji entegrasyonu için acele edin

 Uluslararası Enerji Ajansı'nın (UEA) rüzgar ve güneş enerjisinin elektrik sistemleri entegrasyonuna ilişkin hazırladığı rapora göre, dünyada rüzgar ve güneş enerjisi kapasitesi hızla büyümeye devam ediyor. Ancak bu kaynakların elektrik sistemlerine entegrasyonu temiz enerji dönüşümünün önündeki en büyük engel olarak öne çıkıyor. Temiz enerji dönüşümünün hızının sürmesinde kritik önem taşıyan rüzgar ve güneş enerjisi santrallerinin şebeke entegrasyonunun aksamaması için hükümetlerin hızlı aksiyon almasına ihtiyaç duyuluyor.

AKSAKLIK İKLİM HEDEFİNİ BALTALAR

Entegrasyonu destekleyecek önlemlerin geciktirilmesinin, 2030'da güneş ve rüzgardan sağlanabilecek **elektrik üretiminin** yüzde 15 ve bu kaynakların küresel **elektrik üretimindeki** payının yüzde 5 daha düşük olmasına neden olabileceği öngörülüyor. UEA, söz konusu kaynakların şebeke entegrasyonunun gerektiği şekilde sağlanmasında yaşanabilecek aksaklıkların iklim hedeflerini baltalama riski taşıdığı yönünde uyarıda bulundu.

Enerji üretiminde yerli payı yüzde 66'ya ulaştı

KPMG ve APLUS Enerji iş birliğiyle hazırlanan 2024 yılı 'Enerji Sektör Raporu'na göre, 2024'ün 6 ayında toplam üretim içinde yerli kaynakların payı yüzde 66'ya ulaşırken ithal kaynakların payı ise yüzde 34'e geriledi. 2024 Haziran sonu itibarıyla Türkiye'nin kurulu gücü 110 bin 539 MW olarak kaydedildi. Türkiye kurulu gücünün yüzde 57,3'ü yenilenebilir enerji kaynaklarından oluşurken doğal gaz yüzde 22,4, yerli kömür yüzde 10,4, ithal kömür yüzde 9,4, diğer termik yüzde 0,5 pay aldı. Devlete ait elektrik üretim santrallerinin sahibi ve işletmecisi olan Elektrik Üretim Anonim Şirketi'ne (EÜAŞ) ait santrallerinin kurulu güçteki payı 2010 senesinde yüzde 48,9 iken 2024 ilkyarı sonu itibarıyla yüzde 19,5 seviyesine geriledi. Serbest üretim şirketleri 2010-2023 seneleri arasında kurulu güçteki paylarını yüzde 43,5'ten yüzde 64,6'ya çıkardı. Lisanssız santrallerin kurulu güçteki payı ise yüzde 12,9'a yükseldi.

Tüketimde en fazla pay sanayi grubunda

2024 yılının ilk yarısı boyunca Türkiye'nin 3 komşu ülkesi olan Bulgaristan, Gürcistan ve Yunanistan ile elektrik ithalatı gerçekleştirilirken elektrik ihracatı bu 3 komşu ülke ve Suriye ile gerçekleştirildi. Rapora göre elektrik tüketiminin sektörel kırılımı aylık olarak incelendiğinde, elektrik tüketiminde en fazla pay sahibi olan tüketici grubunun sanayi olduğu görüldü. Sanayinin 2024 yılının ilk 6 ayındaki toplam tüketim içindeki payı yüzde 41 oldu. 2024 yılının ilk 6 ayında mesken tüketiminin toplam tüketimdeki payı yüzde 28, tarımsal faaliyetlerin elektrik tüketimindeki payı yüzde 3, aydınlatmanın yüzde 2, ticarethanenin ise yüzde 26 olarak gerçekleşti.

AKKUYU'DA YEREL DENİZ SUYU SICAKLIKLARI DİKKATE ALINDI

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Çevre Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkez Müdürü Prof. Dr. Ahmet Demirak ile Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü İleri Teknolojiler Ana Bilim Dalı Başkanı ve Gazi Üniversitesi Temel ve Mühendislik Bilimleri Merkez Laboratuvarı Uygulama ve Araştırma Merkezi (GÜTMAM) Müdürü Prof. Dr. Sema Bilge Ocak, Türkiye'yi kavuran sıcakların ardından deniz suyu sıcaklığının normal değerlerin üzerinde seyretmesi nedeniyle **Akkuyu** Nükleer Güç Santrali'nde (NGS) "soğutma suyu olarak kullanılacak Akdeniz'in maksimum sıcaklığı geçtiği ve bunun tehlike yarattığı" şeklindeki eleştirilere ilişkin görüşlerini dile getirdi.

Avrupa ve Türkiye'deki rekor sıcaklıkların küresel ısınmanın beklenenden daha hızlı ilerlediğini net bir şekilde gözler önüne serdiğini belirten Prof. Dr. Ahmet Demirak, iklim değişikliğiyle etkili şekilde mücadele edebilmek amacıyla nükleer dahil düşük karbonlu enerji kaynaklarının tamamından faydalanmanın kaçınılmaz olduğunu vurguladı. "Türkiye açısından bakıldığında **Akkuyu** NGS'yi Türkiye'nin iklim değişikliği ile mücadele,

düşük karbonlu ekonomiye geçme hedefi, enerji arz güvenliği stratejilerinde başarılı olunabilmesi ve dünyanın ilk 10 ekonomiye girme hedefi için zorunlu bir yatırım" olarak niteleyen Prof. Dr. Demirak, şöyle konuştu: "**Akkuyu** NGS, Akdeniz Bölgesi ekosistemi için de son derece önemlidir. Elbette ki dünyanın yaşadığı anormal iklim krizi karşında soğutma suyu kullanılan tüm sistemlerde önlemler alınmaktadır ve alınacaktır. **Akkuyu** NGS, her türlü kriz yönetiminde yeni nesil ve güvenilir teknolojiye sahip olmasının yanı sıra, yıllar içinde kendini ispatlamış, sürekli iyileştirmeler ve tecrübelerle geliştirilmiş bir 3+ Nesil santral örneğidir. **Akkuyu** NGS projesinde tüm ulusal uluslararası standartların yanı sıra Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı gerekliliklerine uyulmak zorunda. Santralin inşa edildiği bölgedeki doğal ortamlar düzenli olarak izleniyor ve 24 saat boyunca su sıcaklığı ölçümleri yapılıyor. Santralin soğutma sistemi, Türkiye'nin iklim özellikleri göz önüne alınarak geliştirildi ve yerel deniz suyu sıcaklıklarıyla uyumlu tasarlandı. **Akkuyu** Projesi'nin soğutma suyu sistemi ile ilgili konular, 2014 yılında onaylanan

Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) raporunun ilgili bölümünde ayrıntılı olarak ele alınmıştır. Deniz hidroteknik mühendislik yapılarının tasarımı aşamasında hem su alma hem de deşarj termal modelleri yaz ve kış koşulları için hazırlanmıştır. Deniz suyu sıcaklığı değişimleri **Akkuyu** NGS sahası çevresindeki tüm su alanları için ayrıntılı olarak hesaplanmıştır."

"415 NÜKLEER REAKTÖRÜN YÜZDE 40'TAN FAZLASI KIYI BÖLGELERİNDE"

Demirak, **Akkuyu** NGS'de geliştirilen once-through soğutma sisteminin uzun süredir Fransa, İngiltere, Finlandiya ve İsveç de dahil olmak üzere birçok ülkede yer alan nükleer santrallerde

kullanıldığına işaret ederek, "**Akkuyu** NGS'de deniz suyunu alıp sonra boşaltmak amacıyla özel olarak geliştirilmiş soğutma sistemleri kullanılıyor ve deniz suyunun fiziksel, kimyasal ya da radyolojik etkilere maruz kalmayacağı bir tasarıma sahip. **Akkuyu**'da kullanılacak VVER tipi reaktör teknolojisi, 1 megawatt elektrik üretebilmek için kullanılan su miktarının önceki nesil reaktörlere göre oldukça düşük olmasını sağlamıştır. Sinop'ta ve Trakya bölgesinde düşünülen yeni nükleer santral projeleri için Çevre Etki Değerlendirmesi (ÇED) sürecine anormal iklim etkilerini dahil etmek, nükleer enerji santralleri için yeni bir vizyon olacaktır" diye konuştu. (**Haber Merkezi**)